

مروری بر مفاهیم تولید ناب

کامران یگانگی* امیر حسین ابراهیم خانی[□]

چکیده

هدف از تولید بکارگیری سیستم های ناب با استفاده از رویکردهای کاربردی و آموزش های علمی و عملی می باشد. سیستم تولید ناب کاهش سیستماتیک انواع اتلاف ها در تولید و فرآیند های مرتبط می باشد. واژه "ناب" همچنین شامل مفهوم بهبود جریان تولید از طریق برآورده نمودن تقاضای مشتری با حداقل نمودن زمان تولید می باشد. هدف از تولید ناب دستیابی به کالای مناسب و با کیفیت در مکان مناسب در زمان مناسب و به مقدار مناسب می باشد. در فرآیند ناب سازی نیاز به شناسایی و حذف فعالیت هایی است که دارای ارزش افزوده در فرآیند طراحی، تولید، لجستیک و فرآیندهای مرتبط با مشتری نباشد. سیستم تولید ناب به طور گسترده در صنایع و بخش های مختلف در بسیاری از کشور ها در حال اجرا می باشد. سیستم تولید ناب از کارخانه تویوتا به منظور رفع موانع عملیات بهرنج ایجاد گردید. این سیستم باعث موفقیت کاری کارخانه تویوتا گردید. راه تویوتا به عنوان یک موضوع قابل مطالعه در مراکز علمی گردید و واژه "ناب" به طور گسترده بعنوان واژه مترادف سیستم تولید تویوتا در بسیاری از شرکت های مشاوره مورد استفاده قرار گرفت. به منظور دستیابی به اهداف سیستم های تولید ناب چندین تکنیک و مفهوم را باید در نظر گرفت مانند تولید به هنگام، مفهوم کشتی، اندازه تولید کوچک، مدیریت کیفیت جامع، زنجیره تامین و نقشه زنجیره ارزش. در این دوره با انواع تکنیک های پیاده سازی سیستم ناب آشنا شده و نحوه استقرار در سازمان مختلف مالزی بررسی می شود و در نهایت در غالب یک کار عملی آموخته های این دوره به صورت شبیه سازی اجرا گردید و نتایج به صورت عملی مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

واژه های کلیدی: تولید ناب، ساخت، سود، سازمان، زنجیره ی تامین.

۱- مقدمه

تولید ناب رهیافتی چند بعدی است که دامنه ی گسترده ای از عملیات شامل تولید به موقع سیستم های کیفیت، سیستم های کاری تولید سلولی، مدیریت تامین، و سایر موارد را یکپارچه در بر می گیرد. اصول اساسی تولید ناب شامل حذف ضایعات و تمرکز بر مشتری است. مهمترین تفاوت تولید انبوه و تولید ناب تفاوت در اهداف تولید ناب و تولید انبوه می باشد. منحنی های فراگیری در سیستم تولید ناب به نسبت منحنی های فراگیری در شرکت های تولیدی انبوه شیب بیشتری دارند.

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان، گروه مهندسی صنایع، زنجان، ایران*
دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان، گروه مهندسی صنایع، زنجان، ایران[†]